

Escola Politècnica Superior - Universitat de Lleida – Lliurament d'orles 2019

Molt honorable rector de la Universitat de Lleida, equip de direcció, professors, estudiants, pares i acompanyants.

És un honor per mi avui estar aquí a Lleida amb vosaltres, poder donar suport aquest acte tan solemne i ser el vostre padrí d'orles. Un acte solemne com la institució que l'organitza, la Universitat de Lleida, institució fundada l'any 1300 i per tant pionera en el sistema educatiu superior que ja en el seu temps travessava fronteres. En aquesta primera universitat s'hi formaren juristes que foren fermes defensors de la teoria pactista de govern. Com bé sabeu, aquest és un tema que no ha deixat de ser crucial en la nostra història i avui en dia és un tema de plena actualitat.

Aquesta troballa a la gran *Viquipèdia* em va fer reflexionar de com ja en aquells temps els governants intel·ligents donaren importància a l'adquisició del coneixement, la necessitat de preservar-lo i la necessitat de tenir agents de formació en la societat. L'article en qüestió va acompanyat d'un mapa de les universitats d'aleshores, on ja es pot identificar en aquella Europa inversemblant l'existència d'una xarxa d'universitats amb un cert grau d'especialització. Tornant a l'actualitat, cal felicitar a la Universitat de Lleida, a la gent que hi treballa i lidera el projecte per la feina ben feta i encoratjar als seus responsables a seguir forjant la personalitat d'una institució històrica.

En el rol del padrí d'orles vull mencionar en aquest acte d'apadrinament els tres temes que de segur que us acompanyen en la nova etapa que esteu a punt de començar, que són: el vostre aterratge en un món globalitzat, el rol de la tecnologia i la vostra formació com a persones. Amb aquest objectiu intentaré explicar alguna de les meves vivències i experiències de les quals es poden servir com a referència, o no, en un entorn professional en canvi constant. Anomenar-les consells o recomanacions seria pecar de pretensions.

Anecdòticament en els últims mesos he tingut el plaer de compartir molts records amb els meus companys d'institut – sí, ho heu sentit bé, institut – per celebrar els 40 anys de quan vàrem començar la nostra aventura. Nosaltres –la promoció a la qual pertanyo-, innovadors i creatius ens agrada celebrar els començaments més que els acabaments per allò de qui sap on estarem dintre d'uns anys. Érem un grup de gent de pobles diversos amb una microcultura diferent amb molta curiositat d'esbrinar que suposava anar a l'institut comarcal per estudiar; la "microglobalització" que ja en aquella època es donà en l'àmbit de pla d'Urgell – nom per cert del nostre institut–.

Tots vàrem haver de passar per un període d'adaptació i transformació personal per al final del període esdevenir unes persones diferents degut a la influència de companys i professors. Pot sonar avui ridícul, però aleshores no ho era, havíem marxat de la nostra zona de confort però érem del tot conscients que això ens faria madurar. En acabar el batxiller i amb la motxilla plena d'il·lusió i poca cosa més –ningú ens assessorava sobre el que es podia estudiar– vam triar el nostre futur professional de forma intuïtiva.

Aquesta fragilitat amb la qual vàrem sortir de l'institut es repetí també en la finalització dels nostres corresponents estudis universitaris, per la incertesa de començar un nou camí ple d'incògnites. No sé si vosaltres us sentiu així, si és el cas, sobretot no tingueu por i

afronteu aquest nou repte amb il·lusió. L'experiència ensenya que quan un s'entrega amb cos i anima en allò que ambiciona ho acaba aconseguint i els dubtes s'esvaeixen.

Sou uns afortunats. No vull subestimar el gran esforç que heu dedicat als estudis en els últims anys, però heu de ser conscients que això només acaba de començar. Sortiu ben preparats acadèmicament, ara heu de ser capaços d'obrir la finestra d'oportunitats que aquest món ofereix on no hi ha límits del que pots fer, qui vols ser, on vols viure o on desenvolupar-se professionalment. Els límits se'ls imposa un mateix.

Una vegada acabada la universitat, en aquest nou punt de partida, sou 'a priori' per definició 'futurs' treballadors globals. Heu d'adquirir i compartir contínuament coneixement, heu de sentir la necessitat de conèixer d'altres cultures amb les seves corresponents formes de fer i pensar. Els intercanvis de coneixement i la col·laboració defineixen el nostre mercat global que és ja una realitat irreversible. No sigueu curts de mires i mireu aquest fenomen com una oportunitat. Malauradament en els últims temps la situació geopolítica del nostre món s'ha complicat amb posicionaments proteccionistes que s'han donat en alguna de les regions. La meua opinió és que el proteccionisme no té cabuda en aquest món.

Aterreu en un entorn que és per definició canviant, la competència és global i aquest és el repte. Bé ho saben els pagesos de la terra ferma, ja fa molts anys que competeixen amb productors d'arreu del món. També ho podem veure en la vostra estimada universitat que aconsegueix, no sense esforç, d'atreure estudiants d'altres contrades i signar convenis de col·laboració amb altres universitats d'arreu del món per reforçar la pròpia institució.

En el meu entorn laboral hi ha 25 nacionalitats, i no diguem quantes cultures, races, entorns culturals diferents. Creieu-me que aquest és el veritable desafiament, l'idioma en sí no ha estat mai el repte més gran. Pot ser un entrebanc temporal i cal transformar-ho en una oportunitat. Jo he tingut aquesta experiència i us puc assegurar que és molt enriquidora. Tingueu capacitat d'adaptació a circumstàncies canviant i no defalliu, aquesta és la clau. També és essencial treballar les vostres capacitats de comunicació, perquè cal que sigueu eloqüents en el missatge que voleu transmetre. I demostrar maneres, no sols dir, sinó fer.

Estem en una societat cada cop més tecnològica i vosaltres sou clarament representants dels nadius digitals; la tecnologia és part del vostre ADN, és part intrínseca de la vostra forma de treballar i viure. No pas jo!. La meua és una generació que quan va començar tenia moltes limitacions. Quan la meua promoció va començar informàtica no existien els ordinadors personals i els primers que van arribar tenien un cost estratosfèric per la majoria d'estudiants. Recursos infinitament ridículs si comparem als d'un *smartphone* de l'actualitat. En la facultat d'informàtica només teníem accés 30 minuts al dia a l'ordinador central per poder realitzar els treballs del nostre programa universitari. Evidentment no hi havia internet, no teníem mòbil ni correu electrònic. Perquè els estudiants poguéssim entregar els treballs, el centre de càlcul romania obert tota la nit de manera que tots tinguéssim l'oportunitat de gaudir del temps necessari per acabar els treballs.

L'accés a la tecnologia era infinitament més limitat i aquesta situació se suportava gràcies a valors com ara la companyonia: compartir informació de forma contínua amb els companys i un principi de col·laboració generosa per optimitzar els recursos eren fets de

gran vàlua. Avui estem parlant de *big data*, intel·ligència artificial, processament del llenguatge natural, núvol i tecnologies que en el nostre temps eren difícils d'imaginar. En aquest sentit esteu molt més preparats, i us exigiran estar-ne sempre més i més, i mantenir aquest saber us obrirà portes arreu. Jo us demanaria però, que aquest domini de la tecnologia no us faci creure que el contacte humà no és important: la societat, les empreses i institucions més que mai necessiten persones capaces de fer equip, de dialogar i defensar les opinions pròpies amb arguments elaborats, amb intensitat, però també amb respecte.

El fenomen tecnològic no està absent de riscos, per exemple el mal ús de les xarxes socials que ha degenerat en la publicació de notícies falses, o la superficialitat en què els usuaris interaccionen i s'exposen en elles. Són alguns dels riscos evidents que tenen un impacte negatiu en els valors anteriorment esmentats. Heu de combatre aquestes praxis amb el vostre rol de lideratge en la societat: el vostre comportament versus aquests fenòmens ha de ser exemplar i els vostres estàndards morals molt elevats. No hi ha millor complement a la vostra formació tècnica que una formació humanística. El resultat de la combinació us farà més competents, coherents, capaços i en definitiva feliços.

A final dels anys 80 acabat de sortir de la universitat vaig tenir l'oportunitat d'anar a treballar a Alemanya en un centre de recerca punter d'una gran empresa líder en tecnologia. Jo era molt jove, com ara vosaltres, i amb molta manca de l'estimada ciència de la 'mundologia' i a més a més amb força limitacions en llengües estrangeres. Això sí, molt motivat i intentant projectar molta autoconfiança - bé que de tant en tant hi coixejava -.

Recordo amb precisió el meu primer dia de feina, a primeríssima hora del matí ja estava a la recepció de l'edifici pensant que allí es començaria molt d'hora. No volia d'entrada donant una imatge 'de poc compromís' i, al mateix temps, combatre qualsevol prejudici que pogués existir del tipus de nacionalitat. El primer treballador va arribar bastant més tard. Ja feia més d'una hora que esperava i vaig pensar, bé aquí segurament es quedaran fins molt tard treballant, però no va ser el cas. Tampoc em va impressionar el nivell de productivitat. Em vaig adonar que era una societat més avançada & acomodada i aquella cultura de l'esforç s'havia perdut una mica i allò podia ser la meva petita avantatge competitiva per facilitar la meua contribució. Esperem que això no passi en el nostre país i la nostra societat - en tot cas que no caiguen vosaltres en aquest acomodament.

El meu segon dia a la feina la persona encarregada del projecte em fa portar tota la documentació tècnica, em vaig adonar que estava tota en alemany. Vaig alegrement preguntar al responsable del projecte: em podeu passar la versió en anglès?, i la resposta va ser contundent: no hi ha versió en anglès. Aquell dia vaig sortir corrent cap a la universitat a buscar un curs nocturn d'alemany i és clar que me'n vaig sortir després de moltes hores de practicar aquell nou idioma, algunes de les quals ben invertides amb amics en els bars. — ja que com tot a la vida hi ha d'haver una part de diversió i motivació.

Sens dubte em va salvar aquesta cultura de l'esforç tan essencial i important en la meua vida i tan arrelada en les nostres contrades. I avui sense cap dubte torna a ser un valor en alça. Confio plenament que, juntament amb els coneixements acadèmics que us emporteu d'aquesta universitat que avui us rendeix homenatge, aquesta cultura de l'esforç us acompanyi sempre, tant en l'àmbit professional com privat.

I tant de bo que aquests coneixements i aquesta cultura vagi acompanyada de curiositat intel·lectual, que serà el motor que us ha de subministrar energia durant tota la vostra carrera professional i d'una formació continuada tan necessària en els temps actuals on tot evoluciona i es transforma de forma tan ràpida. La vostra promoció està molt més ben preparada que la nostra generació per fer aquest aterratge. No sé si teniu la mateixa passió i ambició que la que nosaltres teníem. Jo us recomano que els hi poseu per estar en una posició de menjar-vos el món. Ambició honesta, perquè ben acompanyada de valors morals sòlids us pot proporcionar la tenacitat i el vehicle per aconseguir els vostres objectius.

Podeu decidir ser un treballador global o local, en qualsevol cas desenvolueu la vostra tasca amb passió i repercutirà en un món al qual haureu contribuït a fer-lo millor i més humà.

Ara m'agradaria dirigir-me als vostres pares. El vostre rol ha estat fonamental. Sou i sereu els millors mentors dels vostres fills. No deixeu mai aquest rol que és essencial en un món cada cop més complex. Arribar aquí ja ha estat un gran èxit però el camí continua i cal seguir estant al seu costat- ajudeu als vostres fills amb la vostra experiència de vida que és insubstituïble.

Per acabar, felicitar els acabats de graduar i desitjar-vos molta sort en el començament dels vostres nous projectes. Tanqueu una etapa, heu fet un gran pas cap endavant i us mereixeu una celebració. Avui sou els grans protagonistes però tingueu present que l'aventura continua i només vosaltres la podeu dirigir i liderar.

Magí Clavé Lleida, 5 de juliol 2019